

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 16.Gf.40.244/2025/7-II.

A felperes:

felperes1

(cím7)

A felperes képviselője:

Dr. Kalló Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kalló János Márk ügyvéd)

(cím8)

Az alperes:

alperes1

(cím9)

Az alperes képviselője:

Mogyorósi Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mogyorósi Péter ügyvéd)

(cím3)

A per tárgya: vállalkozási szerződéstől való jogellenes elállás jogkövetkezményei

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 32.G.40.432/2021/136-I.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 275.000 (kettőszázhetvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított releváns tényállás szerint az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő (alperesi jogelőd), mint ajánlatkérő 2019. december 18. napján „teherlift beszerzése című telephelyre” projekt keretében a közbeszerzésekről szóló 2015. évi

CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 117. § (1) bekezdése szerinti közbeszerzési eljárást indított. A felperes volt, aki elnyerte a kivitelezési munkák teljeskörű elvégését, ezért az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, mint megrendelő és a felperes, mint vállalkozó között 2019. december 30-án vállalkozási szerződés jött létre. A szerződés 1.1. pontja alapján a vállalkozó a című szám alatti teljesítési helyen megszűnő teherfelvonó bontására; új személykísérő teherfelvonó tervezésére és gyártására, a beépítéssel kapcsolatos kiegészítő szakipari feladatok ellátására, elektromos betáp felújítására, állványozásra, aknafestésre, a teherfelvonó installációra, a hatósági átadás előkészítésére és megszervezésére, a piperetakarításra és a hulladékelszállításra vállalt kötelezettséget.

[2] A szerződés 1.3. pontjában a felek a szerződés hatályát a szerződéskötéstől számított legfeljebb 6 hónapig tartó határozott időtartamra kötötték ki. A vállalkozói díjat nettó 24.193.767 forint + áfa, összesen 30.726.084 forintban határozták meg, amely egyösszegű átalányár és a kivitelezés részét képező valamennyi munka ellenértékét tartalmazza. A szerződés III.1. pontja alapján a megrendelő fizetési képessége és készsége megerősítéseként a vállalkozói díj 50%-nak megfelelő előleget fizetett a vállalkozó részére. Az előlegfizetés feltétele volt, hogy a vállalkozó a teljesítés helyén, a kivitelezéshez szükséges eszközeivel felvonuljon és részére a munkaterületet a megrendelő, ha ennek vezetése jogszabály szerint kötelező, elektronikus építési naplóban, ennek hiányában írásbeli jegyzőkönyvben rögzítetten átadta. Az előleget a vállalkozó kizárólag a szerződés teljesítése érdekében használhatja fel.

[3] A szerződés IV.2. pontjában foglaltak szerint a megrendelő köteles volt a kivitelezés teljesítési helyét 2020. január 2-áig, jegyzőkönyvileg munkavégzésre alkalmas állapotban a vállalkozó rendelkezésére bocsátani és azt a teljesítés idején folyamatosan fenntartani. Amennyiben a megrendelő a fenti és egyéb más, a szerződésben meghatározott

kötelezettségét nem teljesíti határidőben, a teljesítési határidő ezen késedelem idejével automatikusan meghosszabbodik. Ha a megrendelő a teljesítési hely átadásával 5 napot meghaladó késedelembe esik, a vállalkozó jogosult a szerződéstől elállni, vagy azt felmondani. Amennyiben a megrendelő nem tulajdonosa az ingatlannak, akkor az ingatlan tulajdonosának a munkaterület átadását külön nyilatkozatban kell tudomásul vennie és azt az elektronikus építési naplóhoz kell csatolni. A felek rögzítették, hogy a tulajdonos nyilatkozata hiányában az építési munkaterület nem adható át, az építési napló nem nyitható meg és a kivitelezés sem kezdhető el.

[4] A szerződés IV.5. pontjában rögzítettek szerint a vállalkozó kizárólag a terveknek és a vonatkozó szabványoknak megfelelő, első osztályú minőségű, megrendelő által jóváhagyott anyagokat jogosult beépíteni a kivitelezés során. Ugyanez megfelelően irányadó a teljesítendő szolgáltatásokra is. A vállalkozó köteles továbbá a vonatkozó magyar jogszabályokat, hatósági előírásokat és szabványokat betartani és a szükséges teljesítmény nyilatkozatokat beszerezni.

[5] A vállalkozó vállalta, hogy a jogszabály által előírt esetben elektronikus építési napló vezetésére és felelős műszaki vezető alkalmazására köteles. A vállalkozó a szerződésből eredő kötelezettségeinek teljesítése érdekében alvállalkozót, továbbá egyéb közreműködőt jogosult igénybe venni, azok tevékenységéért azonban úgy felel, mint a sajátjáért. A vállalkozó a kivitelezést a teljesítési helyen, a műszaki és pénzügyi ütemezés szerint 2020. június 30-i véghatáridőre köteles teljesíteni.

[6] A szerződés IV.12. pontja szerint a felek a szerződés teljesítése során kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni és kötelesek egymást minden olyan körülményről haladéktalanul tájékoztatni, amely a kivitelezést bármilyen módon befolyásolhatja.

[7] A szerződés V.1. pontjában megállapodtak, hogy a kivitelezés késedelmes teljesítése – vagyis a véghatáridő elmulasztása – esetén a vállalkozó késedelmi kötbért köteles fizetni, melynek mértéke a kivitelezés vállalkozási díjának a késedelem idejére számított 1%-a, de legfeljebb a vállalkozási díj 5%-a. A szerződés V.2. pontja szerint a kivitelezés meghíúsulása esetén a vállalkozó a vállalkozási díj 30%-ával egyező összegű, meghíúsulási kötbér fizetésére köteles.

[8] A felek a szerződés VI.2. pontjában rögzítették, hogy a szerződés, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:142. §-a alapján rendkívüli felmondásra/elállásra jogosult valamely fél a másik fél súlyos szerződésszegése esetén, amennyiben a szerződésszegés abbahagyására a másik felet előzetesen megfelelő határidő biztosításával felhívta, azonban ez eredménytelen maradt.

[9] 2020. január 20-án az alperesi jogelőd a cím5. szám alatti teljesítési helyen megszűnő teherfelvonó bontása, illetve új személykísérő teherfelvonó beépítése munkák végzése céljából átadta a munkaterületet a felperes részére.

[10] Az alperes 2020. június 11-én e-mailben megkereste a felperest annak közlése végett, hogy mikor kezdődnek a munkálatok. A felek 2020. június 25-én módosították a vállalkozási szerződést, a véghatáridőt 2020. október 20-ig meghosszabbították. Az alperes 2020. július 23-án újabb megkeresést küldött a felperes részére a bontás megkezdéséről, valamint az új lift gyártásáról. 2020. július 28-án, 2020. augusztus 17-én ismételten e-mailt küldött a felperesnek és érdeklődött az előrehaladással kapcsolatban. A felperes 2020. augusztus 26-án fordult az alperes felé újabb akadályközléssel és a teljesítési határidő meghosszabbítása iránt.

[11] 2020. szeptember 8-án a Kft1 a cég1-től megrendelte az Atlas Basic típusú liftet. A felek 2020. október 19-én a vállalkozási szerződést ismét módosították, a 2. számú szerződésmódosítás 3. pontja szerint a kialakult járványügyi helyzet miatt a külföldi alkatrészek beszerzése továbbra is nehézségbe ütközik, ezért a felek a véghatáridőt 2020. november 30-ig meghosszabbították.

[12] 2020. október 21-én a felperes tájékoztatta az alperest, hogy a cím5 teherlift bontása és azt követően új teherlift leszállítása és szerelése 2020. október 22-én 8 óra 30 perckor kezdődik. Kérte, hogy az épületbe engedélyezzék a bejutást a munkavállalók részére. 2020. október 22-én az alperes elektronikus levélben tájékoztatta a felperest, hogy személyes egyeztetés céljából időpontokat tud részére felajánlani és a megbeszélést követően át is tudja majd adni a területet a munkák végzése céljából.

[13] 2020. november 2-án került megküldésre az alperes részére az engedélyezési tervdokumentáció és a felperes jelezte, hogy folyamatban van a modernizációra vonatkozó engedély, amely 1-2 héten belül várható. Kérte a dokumentáció áttanulmányozása után az e-napló megnyitását és a terület átadását. Kérte a terület mihamarabbi átadását, a csúszás elkerülése érdekében. A tervdokumentációt 2020. november 1. napján név10 villamosmérnök készítette. A terven rögzítésre került, hogy a felvonó fajtája személyfelvonó. A tervekhez csatolásra került a Kft2 által 2020. március 28-án készített, a perbeli helyszínen 1 db 500 kg teherbírású, 6 személyes villamosüzemű, meglévő személykísérő teherfelvonó gépészműszaki bontási tervdokumentációja.

[14] A felperes 2020. november 16-án kelt levelében tájékoztatta az alperest arról, hogy a munkaterületet bár 2020. januárjában átvették, 2020. október 22-én a liftbontási munkálatok

megkezdését az alperes újbóli munkaterület átadás-átvételi eljáráshoz kötötte, amelynek részeként kérték a 2020. október 26-án előkészített létesítési engedély benyújtását, ahhoz

azonban a meghatalmazást nem bocsátották a felperes rendelkezésére. Kérte továbbá az átadás többször módosított véghatáridejét 4 héttel meghosszabbítani.

[15] Az alperes 2020. november 19-én kelt levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy a tervezés a vállalkozó feladata, amelyet csak akkor teljesített, ha az erre vonatkozó engedély is rendelkezésre áll. Kifejtette, hogy a bontási munka akkor kezdhető meg, ha a hatóság a kérelem beérkezésétől számított 10 napon belül nem tiltja meg a tevékenységét és a bontás befejezésének tényéről az üzemeltetőnek ugyanúgy bejelentést kell tennie a hatóság felé a munka bejegyzésétől számított 15 napon belül, amely után a hatóság hivatalból értesíti a nyilvántartást vezető Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalt. Rögzítette azt is, hogy a szerződés elválaszthatatlan részét kell, hogy képezze az új ütemterv, amelyet a vállalkozónak előzetesen be kell mutatnia és azt az alperesnek el kell fogadnia. Kérte a lift leszállításáról szóló igazoló dokumentáció részére történő megküldését postafordultával.

[16] Az alperes 2020. november 27-én kelt levelével tájékoztatta a felperest, hogy a véghatáridő 2020. november 30-ig meghosszabbításra került, az alperes a vállalkozói díj felével egyező összegű előleget megfizetett a felperesnek, a szerződéses kötelezettségének azonban a felperes nem tett eleget, tevékenységét nem kezdte meg. Utalt arra is, hogy 2020. november 19-én kelt levelében rögzítette, hogy az elkészült engedélyek nem kerültek bemutatásra az alperes részére, amelyeket nem pótoltak. A felvonóról, mozgólépcsőről és mozgójárdákról szóló 146/2014. (V. 5.) Kormány rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § (1)-(2) bekezdésére hivatkozott és kifejtette, hogy az engedélyezési eljáráshoz szükséges tervdokumentációt késedelmesen, 2020. november 2-án bocsátották az alperes rendelkezésére, azt követően érdemi cselekményt nem foganatosított a felperes. Kifejtette azt is, hogy kétséges a 2. szerződésmódosításban megjelölt 2020. november 30-i véghatáridőre történő szerződésszerű teljesítés. Rögzítésre került ezen levélben az is, hogy a kérelemhez csatolandó mellékletek hiányában komoly kétségek merültek fel a felperes teljesítési szándékával kapcsolatban, ezért súlyos szerződésszegésük okán felszólította a felperest az alperes, hogy az engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentumokat és a beépítendő legyártott felvonóra vonatkozó bizonyító erejű dokumentációkat haladéktalanul 2020. november 30-ig adják át.

[17] A felperes 2020. november 30-án kelt levelében tájékoztatta az alperest arról, hogy a korábbi tájékoztatás alapján a lift felújítását végző alvállalkozó személyében 2020. nyarán kényszerű változás állt be, így a korábban előkészített létesítési engedélyezési dokumentáció hatályát veszítette, így a végleges kivitelező új dokumentációt állított össze új műszaki paraméterekkel. Jelezte, hogy az engedélyezési tervdokumentáció 2020. november 2-től az alperes rendelkezésére áll, az alperes viszont nem adta ki részére a tervdokumentáció benyújtásához, a létesítési engedélyezési eljárás lefolytatásához szükséges meghatalmazást. Kifejtette az is, hogy a meghatalmazás hiányában, amelyet az alperes a részére nem adott ki, a tervezést és a gyártást tették lehetővé, amelyek meg is történtek. Kérte, hogy az alperes adjon meghatalmazást, kérte továbbá az e-napló megnyitását és a munkaterület részére történő átadását, továbbá a megvalósítás határidejének hosszabbítását 2021. január 22-ig.

[18] Az alperes 2020. december 4-én kelt levelével elállt a vállalkozási szerződéstől. Az elállást tartalmazó nyilatkozatban rögzítette, hogy a beépítésre szánt felvonóval kapcsolatban nem került bemutatásra semmilyen dokumentum, nem igazolták, hogy az valóban legyártásra került és rendelkezésre állna. Kifejtette, hogy miután a felperessel álltak szerződéses kapcsolatban, meghatalmazást is kizárólag a felperes részére adhattak volna, azonban a meghatalmazást a

felperes a teljesítési határidő lejárta előtt kérte. Utalt arra, hogy a korábban elkészített létesítési, engedélyezési dokumentáció nem került átadásra és hivatkozott arra, hogy az eredeti szerződés alapján 2020. december 4-ére több mint 5 hónapos csúszásban van a felperes, annak ellenére, hogy két alkalommal is meghosszabbításra került a teljesítési határidő. Az alperes felhívta a felperest 9.217.825 forint meghíúsulási kötbér, illetőleg az előleg címén átutalt 15.363.043 forint visszafizetésére.

[19] A felperes 2020. december 14-én kelt levelével kérte az elállást tartalmazó nyilatkozat visszavonását és a szerződéses jogviszony helyreállítását, egyeztetést kezdeményezett, mely nem vezetett eredményre.

[20] Az alperes közjegyzőnél közjegyzőnél fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő. közjegyző közjegyző 34011/Ü/30230/2021. számon 2021. március 4. napján fizetési meghagyást bocsátott ki a felperes ellen 15.363.043 forint előleg és 9.217.825 forint meghíúsulási kötbér és járulékaik megfizetése tárgyában. A felperes a fizetési meghagyással szemben ellentmondással élt, vitatta a követelés jogalapját ésösszecszerűségét.

[21] A felperes többször módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a Ptk. 6:180. § (2) bekezdése alapján a 2019. december 30-án létrejött vállalkozási szerződés II. fejezet 2. alpontja szerinti 12.096.884 forint + áfa, azaz bruttó 15.363.040 forint elszámolására a már megfizetett előleg terhére, valamint a Ptk. 6:180. § (2) bekezdése alapján kártérítés jogcímén az alperes által már megfizetett előleggel nem fedezett 433.774 forint dologi költség, valamint 2.945.076 forint elmaradt haszon és ennek a felek közötti szerződés 2021. január 31-i lehetetlenülésétől a kifizetés napjáig, a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest arra, hogy a Ptk. 6:182. § alapján a perbeli teljesítési helyre tervezett és elkészített, felperes által tároltatott liftet alperes vegye át a felperestől és szállítsa el a felperes által bérelt cím6. szám alatti tárolóhelyiségből. Az alperes viszonkeresetének (helyesen egyesített ügyben előterjesztett keresetének) az elutasítását kérte.

[22] Jogi érvelésében arra hivatkozott, hogy az alperes a vállalkozási szerződéstől, annak VI.2. pontjába, illetőleg IV.2. pontjának első és második mondatába ütközően, továbbá az együttműködési és a tájékoztatási kötelezettségét megsértve jogellenesen állt el. Hivatkozott arra, hogy az alperes közbenső szerződésszegést követett el, amely a felperes egyidejű késedelmét kizárja. Az elállással kapcsolatban arra is hivatkozott, hogy a szerződés VI.2. pontja speciális eljárási rendet ír elő, amelyet megsértett az alperes. Vitatta, hogy súlyos szerződésszegést követett volna el és utalt arra is, hogy az alperes a szerződésszegés

abbahagyására a felperest előzetesen, megfelelő határidő biztosításával nem hívta fel, ekként az elállása jogellenes. Kifejtette, hogy a vállalkozási szerződésben szereplő minden olyan kötelezettségének eleget tett, amelyet alperes a meglévő lift bontásának bejelentéséhez és az új lift létesítésének engedélyezési eljárásának kezdeményezéséhez szükséges meghatalmazása és a munkaterület biztosítása nélkül megtehetett. Utalva a Ptk. 6:179. § (1) bekezdésére a szerződés lehetetlenné válására figyelemmel az alperes a beszerzett anyagokkal felmerült költségekkel elszámolni köteles a kifizetett előleg terhére, míg az előleg összegét meghaladó költségét, mint dologi kárt, illetőleg elmaradt hasznát köteles megtéríteni.

[23] Az alperes az érdemi ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Az egyesített ügyben előterjesztett keresetében 15.363.043 forint előleg és ezután 2021. február 24-től a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti kamat, továbbá 9.217.825 forint meghiúsulási kötbér és ezután 2021. február 24-től a kifizetés napjáig a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti kamat és perköltség

megfizetésére kérte kötelezni a felperest. Keresetét a Ptk. 6:249. §-ára, a 6:137. §-ára, 6:151. §-ára, 6:153. §-ára, 6:154. §-ára alapította. Keretesében az előleg visszafizetése iránti kérelme alapjául a szerződés III.1. pontját, kötbér megtérítése iránti kérelme alapját a szerződés V.2. pontjában határozta meg. Jogi érvelésében arra hivatkozott, hogy a vállalkozási szerződésben többször módosított teljesítési határidő eredménytelenül eltelt, így kérheti az eredeti állapot helyreállítását, a megfizetett előleg visszafizetését és a szerződésben rögzített meghiúsulási kötbér megtérítését.

[24] Ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a felperes előzetes szerződésszegése folytán a Ptk. 6:151. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperesi elállás folytán szűnt meg a szerződés, az nem lehetetlenült. Az alperesi elálláshoz hozzájárult, hogy elvesztette a bizalmát a felperesben, többek között annak sorozatosan szakszerűtlenül és késedelmesen megejtett eljárása okán, a valóságnak nem megfelelő tájékoztatásai, nyilatkozata miatt, mindezek vezettek oda, hogy elállt a szerződéstől. Kifejtette, hogy a vállalkozási szerződés és annak mellékletét képező ajánlatkérési dokumentáció egyértelműen személykísérető teherfelvonó létesítését határozta meg. Ehhez képest a 2020. november 2-án részére megküldött létesítési terven a felperes személyi liftet jelölt meg. Az alperes erre figyelemmel többször kérte, hogy megtekinthesse a liftet. A felperes nem adott tájékoztatást arról, hogy a szerződéstől eltérő felvonót kíván beszerezni és beépíteni, ami magyarázat hiányában félrevezető, hibás és alapot ad a megrendelő számára, hogy végképp elveszítse bizalmát a vállalkozóban.

[25] Nem vitatható, hogy amennyiben a szerződés tárgyát képező liftet érintő változás következett be, arról a felperesnek haladéktalanul, a szükséges részletességgel és magyarázattal informálnia kellett volna az alperest. Ennek a kötelezettségének azonban a felperes nem tett eleget. A felperesnek alapvető szerződéses kötelezettsége volt a lift előzetes bemutatása az alperes részére és a felperest terhelte a meglévő felvonó bontás és az új felvonó létesítési engedélyeinek beszerzéseire is. A tájékoztatási kötelezettség megsértésének tekinthető az is, hogy a felperes mind a bontási tervet, mind a létesítési tervet csak az alperes külön kérésére 2020. november 2-án küldte meg, holott ezek a dokumentumok is alapvető

jelentőségük egy liftberuházás során, különösen egy költségvetési szervvel való szerződéses jogviszonyban. Vitatta a felperesi kártérítési igény jogalapját és összegszerűségét.

[26] Az elsőfokú bíróság kiegészített és kijavított ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.363.043 forintot és ezután 2021. február 24-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értéke szerinti kamatot, 9.217.825 forintot és ezután 2021. február 24-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értéke szerinti kamatot és 5.162.954 forint perköltséget.

[27] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy nem volt vitás a felek között, hogy közbeszerzési eljárás eredményeként kötötték meg 2019. december 30-án a közöttük létrejött vállalkozási szerződést, miután a közbeszerzési eljárás nyerteseként került a perbeli jogviszonyba vállalkozóként a felperes, ekként a Ptk.-n túl a Kbt. szabályi is irányadók a felek jogviszonyára. Rámutatott, hogy a felperes a vállalkozási szerződésben foglaltakat nem teljesítette, nemcsak, hogy nem tett eleget a korábban a perbeli helyszínen lévő teherfelvonó vonatkozásában bontási feladatainak, hanem nem tervezett új személykísérető teherfelvonót, azt nem építette be, az ezzel kapcsolatos szakipari feladatokat és egyéb tevékenységeket nem végezte el.

[28] Kifejtette, hogy a közbeszerzési törvény speciális rendelkezései voltak irányadók a felek jogviszonyára, a felek kizárólagosan egy újabb közbeszerzési eljárás eredményeként tudták volna módosítani a szerződés tárgyára vonatkozó rendelkezéseket. A Kbt. 131. § (1)-(2) bekezdésére utalva rögzítette, hogy sem a felperes, sem más vállalkozó teljesítési segéd igényvételére nem volt jogosult, a perbeli vállalkozási szerződés és a Kbt. vonatkozó rendelkezései szerint csak a felperes volt az, aki a teljesítésre volt köteles és nem más. Az pedig a perbeli adatok alapján bizonyítást nyert, hogy a felperes a meglévő lift bontásával, tervezésével, gyártásával kapcsolatos érdemi tevékenységet nem végzett. A vállalkozási szerződésben meghatározott feladatait teljesítési segédeken, alvállalkozókon keresztül látta el, akiknek személyét a megrendelő nem hagyta jóvá.

[29] Rámutatott, hogy a szerződés létrejöttétől kezdve 2019. december 30-tól az alperes volt az, aki együttműködési és tájékoztatási kötelezettsége megtartása érdekében érdemi intézkedést tett, azaz megkereste a felperest a szerződéssel kapcsolatosan. A felperes tevékenysége a szerződés kezdetétől ezen időszakig kizárólag abban állt, hogy szerződésmódosítást kezdeményezett és átvette a munkaterületet.

[30] Utalt rá, hogy a teljesítési határidő első végpontja 2020. június 30-a volt, a felperes pedig 2020. május 29-én kelt levelében arról tájékoztatta az alperest, hogy a lift felújítási tervei mellékletekkel együtt elkészültek és beadásra kerültek a szakhatóságokhoz engedélyezés végett. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként a felek

nyilatkozatait is figyelembe véve és az általuk becsatolt iratváltás anyagából megállapította, hogy a felperes később maga is arra hivatkozott, hogy a tervek csak 2020. november 2-án kerültek az alperes részére átadásra. Kiemelte, hogy nem volt vitatott a felek részéről, hogy az eljáró hatóságok arról tájékoztatták az alperest, hogy a perbeli ingatlan tekintetében a teherlift bontási engedély iránti kérelem nem érkezett. A felperes 2020. augusztus 25-én kelt levelében tájékoztatta arról is az alperest, hogy a görögországi gyártó bázisára támaszkodva kezdődött meg 2020. júliusában a lift főbb alkatrészeinek gyártása, ugyanakkor a felperes csatolta az iratokhoz a gyártói megrendelés visszaigazolását, amelynek kelte 2020. szeptember 8-a volt.

[31] A felperes által az alperes részére megküldött – az engedélyezési eljáráshoz szükséges – meghatalmazás tekintetében rögzítette, hogy az alkalmatlan volt a szerződésszerű teljesítéshez. Nem volt ezért jelentősége a per eldöntése szempontjából annak a felperes által állított alperesi szerződésszegésnek, amely a meghatalmazás kiadására vonatkozott, mivel a felperes akkor sem teljesített volna szerződésszerűen, ha a meghatalmazást az alperes még aznap, amikor részére a szerződésszerű teljesítésre alkalmatlan meghatalmazást a felperes megküldte a felperes részére kiadja. Az elsőfokú bíróság osztotta az alperes álláspontját, hogy a hatóság részéről az engedélyezési eljárásnak időszükséglete van. Amennyiben a hatóság megadja az engedélyt, 2020. november 30-ig a felperes szerződésszerűen nem tudott volna teljesíteni.

[32] A felvonóról szóló Korm. rendelet 3. § (7) és (9) bekezdésére utalva rögzítette, hogy a bontást az azt követő 15 nap elteltével lehetett volna megkezdeni, hogy a bejelentésre sor kerül feltéve, hogy ez alatt az idő alatt a hatóság a tevékenységet nem tiltja meg, azaz a meghatalmazás 2020. november 4-i kiadását követően is legkorábban 2020. november 19-én következhetett volna be a régi teherfelvonó bontása. A felperesi ütemterv alapján 8 hetet vett volna igénybe a szerződésbeli munka elvégzése, ekként a 2020. november 30-i véghatáridőre a felperes nem teljesíthetett volna szerződésszerűen. Kiemelte, hogy a per eldöntése szempontjából nincs jelentősége azon felperesi állításnak, miszerint a munkaterület, habár átadásra került a felperes részére azt később az alperes vissza is vette. A munkaterületre ugyanis kizárólag a bontás és az új lift telepítése céljából lett volna szüksége a felperesnek, a meghatalmazást pedig 2020.

november 4-én kérte az alperestől a felperes, majd ezt követően lehetett volna csupán benyújtani a hatósághoz a szükséges terveket engedélyezés céljából, tehát a munka legkorábban 2020. november 19-én kezdődhetett volna meg. Fentiek okán az alperes elvesztette a teljesítése megvalósítását illetően a bizalmát a felperesben.

[33] A felperes 2020. október 21-én úgy kezdeményezte a munkaterület átadását a bontási munkálatok megkezdése céljából, hogy sem a bontási, sem az engedélyezési dokumentáció nem került átadásra, a hatósági bejelentés megtételét nem igazolta, ennek hiányában pedig a bontási munkálatok jogszerűen nem lettek volna megkezdhetőek. A felperes magatartásával megszegte a vállalkozási szerződés IV.5. pontjában foglaltakat.

[34] Rögzítette, hogy szakértőla felvonó és mozgólépcső ellenőrt rendelte ki szakértőként, a szakértő szakmai véleménye pedig az alperesi előadást alátámasztotta, miszerint a felperes nem teljesítette a vállalkozási szerződésben foglaltakat, a személykísérő teherlift gyártásával és beépítésével kapcsolatos kötelezettségét. Rámutatott, hogy a perben meghallgatott tanúk nyilatkozata is alátámasztotta a bíróság által megállított azon tényt, hogy a felperes nem tett eleget a vállalkozási szerződésben megjelölt további feladatainak.

[35] 2020. november elejére nyilvánvalóvá vált az alperes számára, hogy a szolgáltatást a felperes esedékességekor nem tudja teljesíteni. Kifejtette, hogy mindezek alapján az alperes 2020. december 4-én kelt nyilatkozatával érdekmúlásra alapítottan elállt a felek közötti vállalkozási szerződéstől. Az alperes a Ptk. 6:151. § (1) bekezdésében foglaltakat bizonyította, elállása nem tekinthető jogszerűtlennek. Az alperes elállására figyelemmel a felperes köteles a részére megfizetett előleg és késedelmi kamat, továbbá a szerződés szerinti meghíúsulási kötbér és kamat megfizetésére. A bíróság a felperesnek a teljesítés lehetetlenné válásával kapcsolatos érvelése tekintetében kiemelte, hogy miután az alperes elállása jogszerű volt, nem foghat helyt a teljesítés lehetetlenné válására vonatkozó felperesi hivatkozás.

[36] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Elsődleges fellebbezési kérelmében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (1) és (3) bekezdése alapján kérte a másodfokú bíróságot, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a felperes kereseti kérelmének teljes egészében adjon helyt, egyúttal az alperes viszontkeresetét (helyesen egyesített ügyben előterjesztett keresetét) utasítsa el. Másodlagosan a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[37] Anyagi jogi jogszabálysértésként a Ptk. 6:150. §-ára, 6:137. §-ára, 6:213. §-ára, 6:179. §-ára és 6:183. §-ára utalt, az eljárási jogszabálysértések körében pedig a Pp. 279. §-ára, a 237. §-ára, 342. § (1) és (3) bekezdésére, továbbá a Pp. 300. §-ára utalt.

[38] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete mind anyagi jogi, mind eljárásjogi szempontból jogszabálysértő és téves, egyes körülmények kapcsán önellentmondó, továbbá az anyagi pervezetés körében is megalapozatlan és legfőképpen a felek kérelmein túlterjeszkedő.

[39] Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában úgy utalt a Kbt. 131. §-ára, hogy a peres felek a Kbt.-re utalással nem tettek jogállítást a perben, az alperes sem tett ellenkérelme és viszontkereseti kérelme (helyesen keresete) körében erre vonatkozó hivatkozást. Nem volt a perbeli ügy tárgya a közbeszerzési szabályok bármilyen jellegű megsértése, e körben bizonyítás nem folyt. Tévesnek és iratellenesnek állította az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt azon megállapítást, hogy a felperes, sem más alvállalkozó, sem teljesítési segéd igénybevétele nem

volt jogosult a perbeli kivitelezést illetően, azt maga lett volna köteles teljesíteni. Ezzel szemben a perbeli vállalkozási szerződés IV.10. pontja kifejezetten rögzíti, hogy a felperes, mint vállalkozó a szerződésben vállalt kötelezettségeinek teljesítése érdekében alvállalkozót, egyéb közreműködőt jogosult igénybe venni, azok tevékenységéért azonban úgy felel, mint a sajátjáért. Az elsőfokú bíróság alaptalan és tanúvallomásokba ütköző megállapításával szemben a teljesítésbe bevont közreműködőkkel az alperes is együttműködött mind a bontási, mind a létesítési tervdokumentáció elkészítésével összefüggésben, amely dokumentáció tartalma alperes előtt is ismert volt, melyet a meghallgatott tanúk vallomása is alátámasztott. A tanúvallomásokból a felperes álláspontja szerint megállapítható, hogy a munkaterület 2020. január 20-án történő átvételét követően a bontási és a létesítési dokumentáció elkészült, a covid helyzet miatt a görögországi gyártótól a lift megrendelésre és legyártásra került.

[40] A Kbt.-re vonatkozó hivatkozás kapcsán utalt rá, hogy e körben az elsőfokú bíróság a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdéseit súlyosan sértő módon, jelentősen túlterjeszkedett a felek kérelmén és olyan jogra vonatkozóan tartalmazott döntést, amelyet a felek nem állítottak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alapvetően nem volt tisztában a közbeszerzési szabályok alkalmazásának részletszabályaival, ugyanis a Kbt. 141. § (2) bekezdése szerint a szerződés – a jogszabályban rögzített feltételek esetén – közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül is módosítható. Rámutatott, hogy a felperes kezdeményezte a szerződés módosítását amiatt, hogy az eredetileg alperes által igényelt személykíséretű tervfelvonó létesítése már nem lehetséges, ez a szerződésmódosítás kifejezetten megfelelt volna a Kbt. hivatkozott rendelkezésének. Jelezte, hogy amennyiben el is fogadná, hogy helye volt a perben a Kbt. bármely rendelkezése alkalmazásának, a bíróság feladata lett volna a Pp. 237. § szerinti anyagi pervezetés, amelyre azonban ebben a körben egyáltalán nem került sor.

[41] Kifejtette, hogy a személykíséretű teherfelvonó, mint kategória megszűnt. szakértőla kirendelt műszaki szakértő szakvéleményében választ adott arra, hogy a teherfelvonóval személyi szállítás nem megengedett, a személy- és teherszállítási funkcióknak a Görögországban gyártott lift, mint személyi lift megfelelt. A szakértő alapszakértői véleménye rámutatott, hogy a teherfelvonó kizárólag teherszállításra használható. név4 tanúvallomásából, valamint a műszaki szakértői vélemény megállapításaiból következően a személykíséretű teherfelvonó, mint kategória megszűnése a beszerzés tárgyát nem érintette. E körben szerződésmódosításra nem volt szükség figyelemmel arra, hogy az adott funkciónak a személyi lift, illetőleg a személyi-teherlift is megfelelnek. Az alperes a személyfelvonó létesítési tervdokumentációjával kapcsolatban a perindítást megelőzően kifogást nem terjesztett elő, annak tartalma az alperes előtt ismert volt, így számára is egyértelmű volt tehát, hogy az eredeti szerződésszerűen megjelölt személykíséretű teherfelvonó nem létesíthető. Alaptalan tehát az az elsőfokú bírósági megállapítás is, hogy a felperes e körben nem adott tájékoztatást az alperesnek.

[42] Rámutatott, hogy téves és súlyosan iratellenes az elsőfokú bíróság azon megállapítása, amely szerint a felperes tevékenysége a szerződés keltétől, 2020. augusztus 17-ig kizárólag abban állt, hogy szerződésmódosítást kezdeményezett és átvette a munkaterületet. Ezzel szemben okiratok és tanúvallomások is alátámasztották, hogy már 2020. márciusában kész bontási dokumentáció volt, az eredeti tervek szerinti olasz gyártóval

is megindultak a folyamatok és számos helyszíni bejárásra, az egyeztetési és engedélyezési eljárások elindítására is sor került. Sőt az elsőfokú bíróság által köztudomásúnak tekintett covid járvány miatti leállások okán lehetetlenné vált az olaszországi gyártótól való beszerzés és a felperes azonnal megkezdte más gyártóval az egyeztetést és meg is indult a gyártás Görögországban. Ezzel egy időben pedig szerződésmódosítást is kezdeményezett.

[43] Utalt rá, hogy az alperes a részére megküldött meghatalmazással összefüggésben nem jelezte, hogy az meglátása szerint nem alkalmas teljesítésre, ilyen irányú alperesi kifogás csak a peres eljárásban került előterjesztésre. Egyebekben is vitatta, hogy az átküldött meghatalmazás ne lett volna alkalmas az ügyintézésre. E tekintetben az elsőfokú bíróság szakkérdésben való állásfoglalást megvalósítva minősítette alkalmatlannak a meghatalmazást.

[44] Állította, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi szerződésszegő magatartásokat elbagatellizálta, azoknak semmilyen jogi jelentőséget nem tulajdonított annak ellenére, hogy a felperes nem csak állította, de okiratokkal és tanúnyilatkozatokkal is igazolta, hogy a szerződéses határidők betartása alperesnek felróható, közbenső szerződésszegő magatartása miatt nem volt lehetséges. A Ptk. 6:241. §-a szerinti munkaterületet tehát az alperes volt köteles biztosítani. Az alperes nem biztosított munkavégzésre alkalmas területet, a felperes által igénybe vett szakemberek belépését nem engedélyezte, az e-építési naplót nem helyezte készenlétbe, nem nyitotta meg. A hatósági ügyintézéshez meghatalmazást a felperesnek nem adott, továbbá az alperes a felperesi megkeresésre arra sem nyilatkozott, hogy a munkaterület tulajdonosa vagy üzemeltetésében áll, amely nyilatkozat hiánya, a vállalkozási szerződés IV.2. pontjának második fele szerint ugyancsak gátja a teljesítésnek, ezáltal akadályozta a felperest a teljesítésben. Iratellenesnek minősítette a munkaterület átadására vonatkozó felperesi kezdeményezés körében is az elsőfokú bíróság álláspontját.

[45] Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság szakértőla szakértő megállapításaiból elmulasztotta idézni azt a szakértői megállapítást, hogy a teherfelvonó helyett személyfelvonó volt a létesítendő műszaki leírás. Az elsőfokú bíróság ugyan felsorolta ítéletének indokolásában, hogy mely tanúkat hallgatott meg, de hogy ezen tanúk mely nyilatkozatából szűrte le azt a következtetést, hogy a felperes nem tett eleget a személykísérő teherfelvonó legyártási és beszerelési feladatainak, nem adott számot.

[46] A per során előadottakkal egyezően kifejtette, hogy az alperes a felek között létrejött vállalkozási szerződéstől, annak IV.2. pontjának első két mondata és a VI.2. pontjába ütközően, valamint együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét is megsértve jogellenesen állt el. Az alperes jogosulti késedelme a kötelezett felperes késedelmét a Ptk. 6:156. § (2) bekezdése alapján kizárta. A felperes teljesítését alperes közbenső szerződésszegése akadályozta meg, annak időtartamával a teljesítési határidő meghosszabbodott, a Ptk. 6:150. § (2) bekezdése, valamint a vállalkozási szerződés IV.2. pontjának második mondata alapján. Rögzítette, hogy a felek közötti szerződés VI.2. pontja a Ptk. előírásaihoz képest speciális eljárásrendet tartalmaz a felek jogviszonyára, ugyanis szankciós elállás esetén megfelelő

figyelemfelhívás és póthatáridő biztosítása szükséges, alperes azonban a szerződésszegés abbahagyására a felperest nem szólította fel megfelelő határidő tűzésével.

[47] A felperes nem esett késedelembe, az alperesi elállás jogellenes. Az alperes jogellenes elállási nyilatkozata a teljesítés megrendelői megtagadásaként minősíthető, mellyel ténylegesen az alperes szegte meg a vállalkozási szerződést. Nem valósult meg a felperesi vállalkozó személyt illetően érdekmúlás, a felperes az alperes szerződésszegése miatt a további teljesítésben akadályoztatva volt. A BH1999. 204. számú döntvényre utalva rámutatott, hogy a kialakult gyakorlat alapján önmagában a teljesítés naptári időpont szerinti meghatározása és ehhez képest a kötelezett késedelme nem jelenti feltétlenül a jogosulti elállási jog gyakorlásának azonnali lehetőségét, ha az úgynevezett szigorú fix lejárát nem következik egyértelműen a szolgáltatás felismerhető rendeltetéséből. A perbeli szerződésben a felek pedig fix lejárátú határidőt nem kötöttek ki. Rámutatott, hogy az alperesi megvalósítással, az ellenőrzési jegyzőkönyv tanúsága szerint a szakhatóságként eljáró szakhatóság. által előírt hiánypótlás

teljesítését követő szakhatósági jóváhagyással, illetőleg tudomásul vétellel 2022. december 22-én a szerződés lehetetlenült.

[48] Másodlagos fellebbezési kérelme tekintetében arra hivatkozott, hogy amennyiben a másodfokú bíróság arra a megállapításra jut, hogy az eljárás megismétlése, azon belül új anyagi pervezetés és további bizonyítás szükséges, úgy az ítélet hatályon kívül helyezésének lehet helye.

[49] A felperes a kiegészítő ítélet elleni fellebbezésében a Pp. 383. § (1) és (3) bekezdése alapján kérte az ítéltáblát, hogy az elsőfokú bíróság kiegészítő ítéletét változtassa meg és a felperes perkötségben marasztalását mellőzze. Másodlagosan, arra az esetre, ha a támadott ítélet megváltoztatására az ítéltábla nem látna módot, az érdemi felülbírálat akadályát állapítaná meg, úgy a Pp. 381. §-a alapján kérte a kiegészítő ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Fellebbezésének indokolása alapján a kiegészítő ítéletet az ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében előadott okokból tartotta megalapozatlannak. Az alperes perkötség igénye – amely a kiegészítés alapjául szolgált – nem lehetett alapos, amennyiben fellebbezése eredményre vezet.

[50] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet és a kiegészítő ítélet helybenhagyására irányult. Kérte továbbá a felperest az alperes másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló perkötségének a megfizetésére kötelezni a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdése alapján.

[51] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a per tényállását érdemben megfelelően állapította meg, abból helytálló következtetéseket vont le és a rendelkezésre álló

bizonyítékokból megalapozott, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek érdemben megfelelő határozatot hozott. Álláspontja szerint a fellebbezésben előadott jogi érvek részben megalapozatlanok, részben pedig nem elégségesek ahhoz, hogy az ítélet megváltoztatásra kerüljön. Nem követett el továbbá az elsőfokú bíróság olyan eljárási szabálytalanságot, amelyre tekintettel szükséges lenne az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése.

[52] Vitatta a felperes azon fellebbezésbeli állítását, hogy a felek nem tettek jogállítást a Kbt. rendelkezésére, hiszen a felperes keresetlevelének érvényesíteni kívánt jogi és kereseti kérelmet megalapozó tények címet viselő beadványában maga állította, hogy a tárgyi vállalkozási szerződés a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás eredményeként jött létre.

[53] Fenntartotta az elsőfokú eljárásban a tekintetben tett érvelését, mely szerint a felperes nem adott tájékoztatást az alperesnek a személykísérő teherfelvonó kategória megszűnéséről és arról, hogy miért úgynevezett személyi liftet kíván szolgáltatni a részére. A szerződés ezen elemével kapcsolatban a felperesnek volt tájékoztatási kötelezettsége, nem pedig az alperesnek tájékoztatáskérési kötelezettsége. Az alperes mint megrendelő számára nyilvánvalóan alapvető fontosságú lett volna a vállalkozó által közölt azon információ, hogy a szerződés tárgyát képező felvonót érintően olyan szabványváltozás következett be, amely a szerződés fő tartalmi részét érinti. Az elsőfokú eljárásban a felperes egész egyszerűen nem tudta bizonyítani, hogy értesítette az alperest a személykísérő felvonó kategóriájának a megszűnéséről.

[54] Rámutatott, hogy a felperes személyfelvonóra vonatkozó tervet küldött, a felperes előadásával ellentétben erre reagálva kérte a felperes által korábban többször ígért hatósági engedélyek, valamint a lift előzetes bemutatását is. Nem volt elvárható az alperestől az sem, hogy azt megelőzően adjon meghatalmazást a felperesnek, illetve az általa megjelölt, de alperes által nem ismert személyeknek, hogy a szerződés teljesítésének ezen alapinformációit megismerte.

[55] A jóhiszeműséggel összeegyeztethetetlennek tekintette azt a felperesi állítást, hogy a műszaki szakértő azt állapította meg, hogy teherfelvonó helyett személyfelvonó volt a létesítendő műszaki elvárás. Ilyen nyilatkozata, különösen ténymegállapítása ugyanis a szakértőnek nem volt. Az, hogy a szakértő megállapította, hogy megszűnt a személykísérő teherlift kategória és azon megállapítása, hogy mire használható egy személylift nem igazolja, hogy a felperes erről tájékoztatást adott volna az alperesnek. Nem bizonyítja, hogy az alperesnek lett volna ezen alternatívát kérő vagy elfogadó döntése, különösen nem kisebbíti annak tényét és jelentőségét, hogy az alperes teherfelvonót kért, olyan liftet, amelyben a személyi kíséret kivitelezhető. Valótlannak minősítette azt a felperesi állítást, hogy kezdeményezte a szerződés módosítását azért, mert a személykísérő teherfelvonó kategória megszűnt és nem helytálló az a felperesi állítás sem, hogy a kategória megszűnése a beszerzés tárgyát nem érintette.

[56] Álláspontja szerint egyértelműen beazonosíthatók az alperesi elállás okai, a felperes semmilyen dokumentumot nem mutatott be a lift legyártásáról és rendelkezésre állásáról. Az alperes többszöri kérésére sem mutatta be az állítása szerint szakhatósági engedélyezés végett benyújtott, korábban elkészített létesítési engedélyezési dokumentációt. Többszöri kérés ellenére nem mutatta be, még a véghatáridő előtti pillanatokba sem a liftet, továbbá a felperes még az utolsó véghatáridő napján 2020. november 30-án kelt levelében sem tudta biztonsággal vállalni, az addig már kétszer is meghosszabbított határidő teljesíthetőségét. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság állást foglalhatott a felperes által készített meghatalmazás megfelelőségével kapcsolatban, jogi szakkérdések megválaszolására ugyanis a bíróság nyilvánvalóan kompetenciával rendelkezik.

[57] Az ítélet érdemét nem érintően megjegyezte, hogy – a felperes fellebbezéséhez hasonlóan – tévesen tartalmazza az elsőfokú bíróság ítélete, hogy az alperes a perben viszontkeresetet terjesztett volna elő. Az alperes valójában önálló keresetet, pontosan az általa előterjesztett kérelem alapján közjegyzői közjegyző által 34011/Ü/30230/2021/2. ügyszám alatt kibocsátott 2021. március 4-én kelt fizetési meghagyás ellen a felperes által benyújtott ellentmondása folytán perré alakult eljárásban keresetet tartalmazó iratot nyújtott be. Ebben a felperessel szemben keletkezett előleg visszakövetelése és kötbér megfizetésére irányuló követelését érvényesítette, mely eljárást az elsőfokú bíróság a 12. sorszámú végzésével egyesítette a felperes 2021. március 19-én kelt keresetlevele alapján indult eljáráshoz. A Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozásának 2018. november 19-21-i ülésén elfogadott 1. állásfoglalás alapján rámutatott, hogy egyesítés esetén sem válik viszontkeresetté az alperes – eredetileg külön perben érvényesített – keresete, nem alkalmazhatók rá a Pp. viszontkeresetre vonatkozó szabályai, hanem megőrzi a kereseti jellegét.

[58] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben bírálta felül, mert annak elsőfokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt.

[59] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével. Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletében a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, indokolása azonban részben hiányos és a felek kérelmein túlterjeszkedő volt. Azzal az ítéltábla az alább kifejtettek szerint csak részben értett egyet.

[60] A felperes másodlagos fellebbezési kérelme alapján az ítéltáblának mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy történt-e olyan lényeges, az ügy érdemi eldöntésére kiható eljárási szabálysértés az elsőfokú eljárás során, amely miatt annak megismétlése lenne szükséges.

[61] Helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sértette Pp. 342. (3) bekezdését, mivel a felek a perben nem tettek tény- és jogállítást a Kbt.-re hivatkozással, így ez a hivatkozás túlterjeszkedett a felek perfelvételi nyilatkozatai által meghatározott jogvita keretein [Pp. 183. § (1) bekezdés]. A jogvita kereteit meghaladó kérdésben a Pp. 237. §-a alapján az elsőfokú bíróságot anyagi pervezetési kötelezettség sem terhelte. Mivel azonban az elsőfokú bíróság nem kizárólag a Kbt. rendelkezéseire alapította a döntését, így ezen okból az ítélet hatályon kívül helyezésének nem volt helye.

[62] Alapos volt a fellebbezés a tekintetben is, hogy az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésre álló bizonyítékokat részben nem megfelelően értékelte megsértve ezzel a Pp. 279. §-át. A tényállás megállapításával kapcsolatban helytállóan hivatkozott a fellebbezés arra, hogy a perbeli vállalkozási szerződés lehetővé tette a felperes számára alvállalkozók, teljesítési segédek igénybevétele. Nem volt tényyszerű az az elsőfokú bírósági megállapítás sem, hogy a felperes a szerződés teljesítése érdekében a szerződésmódosításokon túl semmilyen intézkedést nem tett. Arra is helytállóan hivatkozott a fellebbezés, hogy 2020. augusztus 25-én a felperes levélben tájékoztatta az alperest az általa igénybe vett vállalkozó személyéről. A helytelen ténymegállapítások azonban az ügy érdemét nem érintették, így ez sem szolgálhatott az ítélet hatályon kívül helyezésének alapjául.

[63] Arra az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan hivatkozott, hogy a felperesi tájékoztatás során ellentmondások mutatkoztak a perbeli vállalkozási szerződés teljesítésével kapcsolatban és ez a felperesi magatartás az ügy érdemére kihatott. Ezzel kapcsolatban az ítéltábla kiemeli, hogy a felperes nem megfelelő tájékoztatására figyelemmel az alperes 2020. november 2-ig, a létesítési tervdokumentáció tényleges megküldéséig, és a meghatalmazás felperes általi igényléséig (2020. november 4.) abban a hiszemben volt a felperes 2020. május 29-ei levele alapján, hogy a hatósági eljárások a felperes kérelmére folyamatban vannak. Nem volt megfelelő a felperesi tájékoztatás azzal kapcsolatban sem – ahogyan arra az elsőfokú bíróság is utalt –, hogy a görög gyártó júliusban már megkezdte a beépítendő lifthez szükséges alkatrészek gyártását, hiszen a perben rendelkezésre álló okiratokból bizonyossá vált, hogy annak megrendelésére is csak 2020. szeptember 8-án került sor. Helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy az alperes elől járt a teljesítéssel kapcsolatos együttműködés körében, hiszen a szerződésmódosításokat megelőzően maga tájékozódott a szerződés előrehaladásával kapcsolatban. Mindezen – az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség körében értékelendő – körülmények nem voltak figyelmen kívül hagyhatók a perbeli jogvita elbírálása során.

[64] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes a Ptk. 6:151. § (1) bekezdése alapján előzetes szerződésszegést követett el. Megállapítható volt ugyanis, hogy a felperes kizárólag 2020. november 2-án küldte meg az beépítendő felvonóra vonatkozó tervdokumentációt az alperes részére, a hatósági eljárások lefolytatásához szükséges meghatalmazást pedig november 4-én kérte és küldte meg a felperes részére. A meghatalmazás pedig szükséges volt a vállalkozási szerződés teljesítésének megkezdéséhez, mivel a felek által sem vitatottan a Korm. rendelet 3. § (7) és (9) bekezdésében rögzítettek szerint a bontást csak az azt követő 15 nap elteltével lehetett megkezdni, hogy a bejelentésre sor kerül feltéve, hogy ez idő alatt a hatóság a tevékenységet nem tiltja meg.

[65] Mindezek fényében vizsgálta az ítéltábla a Ptk. 6:156. § (2) bekezdésére vonatkozó közbenső szerződésszegésre irányuló felperesi hivatkozást. Ezzel kapcsolatban megállapította, hogy annak ellenére, hogy az e-napló készenlétbe helyezési kötelezettség az alperest terhelte és a

munkaterület átadása a vállalkozási szerződés szerint a megrendelő kötelezettségét képezte, továbbá a meghatalmazás kiadása is az alperes kötelezettsége volt, megfelelő meghatalmazás nélkül, a bejelentési eljárás kezdeményezésének a hiányában a szerződés felperes általi teljesítését nem ezen alperesi magatartások akadályozták.

[66] Nem osztotta az ítéltábla az alperesi késedelem körében kifejtett felperesi álláspontot, kifejezetten arra figyelemmel, mivel a meghatalmazás kiadásának kérésével és a liftre vonatkozó dokumentáció megküldésével kapcsolatban a felperes volt az, aki késedelemben volt, mindaddig az alperes nem volt köteles a munkaterületet számára ismeretlen személyeknek átadni, ameddig a felperes nem igazolta megfelelően a szerződésben vállalt kötelezettségei teljesítését.

[67] Ahogyan arra az elsőfokú bíróság is utalt, a felperes által 2020. november 4-én megküldött meghatalmazás nem volt megfelelő. Ehhez képest – figyelembe véve a Korm. rendelet rendelkezéseit – legkorábban 2020. november második felében kezdhetne volna meg a felperes a vállalkozási szerződés teljesítésének részét képező meglévő teherfelvonó bontását, úgy, hogy a többször módosított szerződés alapján a teljesítési határidő 2020. november 30-a volt. A további kivitelezéshez pedig – figyelembevéve a felperes által rögzített ütemtervet is – általánosságban nyolc hétre lett volna szükség.

[68] Az ítéltábla jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a létesítési tervdokumentáció szerinti személyi felvonó nem volt azonos a vállalkozási szerződésben létesítendőként meghatározott személykíséretű teherfelvonóval és a felperes erről – megfelelő módon – nem tájékoztatta az alperest. név4 tanúvallomásában ugyan megerősítette, hogy szóban beszéltek arról, hogy a személykíséretű teherfelvonó helyett a személyi lift a létesítendő, ez azonban nem minősülhet a szerződés tárgyát képező szolgáltatást érintő szabványváltozásra vonatkozó megfelelő tájékoztatásnak, így 2020. november 2-án, a létesítési dokumentáció megküldésekor válhatott világossá az alperes számára a teljesítendő lift jellege. Ezzel kapcsolatban az alperes több alkalommal felhívta a felperest a legyártott felvonó bemutatására, mind a 2020. november 19-i, mind pedig a november 27-i levele tartalmazott erre vonatkozó felhívást. A 2020. november 27-i levélben az alperes továbbá határidőt is szabott a felperesnek a legyártott felvonó bemutatásra. A felperes azonban az alperes többszöri kérése ellenére nem igazolta a felvonó tényleges legyártását, az alperes pedig az engedélyezési eljárás lefolytatása, és a görögországi felvonó megrendelése tekintetében megnyilvánuló nem megfelelő felperesi tájékoztatásra figyelemmel okkal kérhette annak előzetes bemutatását.

[69] Az alperes a szerződésben rögzített külön eljárásrend alapján, a szerződés VI.2. pontjának megfelelően, több alkalommal felhívta a felperest a lift bemutatására, ezen kötelezettségeinek azonban a felperes felhívás ellenére nem tett eleget, így a meghatalmazás késedelmes igénylésére is figyelemmel világossá vált az alperes számára, hogy a felperes határidőre nem -a bemutatás elmaradására és az engedélyezési eljárás korábbi megindításának hiányára figyelemmel - csak számottevő késedelemmel tudná teljesíteni a vállalkozási szerződésben foglalt kötelezettségét, különös figyelemmel arra is, hogy a felperes a kért póthatáridő betartása tekintetében is bizonytalan volt.

[70] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletével érdemben egyetértve megállapította, hogy a Ptk. 6:151. §-a alapján a felperes előzetes szerződésszegésére tekintettel az alperes gyakorolhatta a késedelemből eredő jogait így a Ptk. 6:154. § (1) bekezdése alapján jogszerűen állhatott el a szerződéstől. A felperes megfelelő teljesítésével kapcsolatban felmerült nagyfokú bizonytalanság miatt az alperes a szerződésben rögzített
fix

határidő hiányában is elállhatott a szerződéstől, hiszen annak megfelelő teljesítése teljes mértékben bizonytalan volt.

[71] Az alperes jogszerű elállására figyelemmel pedig – az elsőfokú bíróság által egyesített ügyben előterjesztett alperesi kereset alapján – a megfizetett előleg és a szerződésben rögzített meghiúsulási kötbér megfizetésére a felperes köteles. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban, hogy az alperes jogszerű elállására figyelemmel a szerződés lehetetlenülésére nem kerülhetett sor, hiszen a felek közötti jogviszony az alperes egyoldalú jognyilatkozatában rögzített elállása folytán szűnt meg.

[72] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a fentebb kifejtett indokolásbeli kiegészítéssel és pontosítással – helybenhagyta.

[73] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, így a fellebbezés tekintetében a másodfokú eljárásban felmerült alperesi perköltséget a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperes részére megfizetni. Ennek keretében az ítéltábla az alperesi képviselő által csatolt megbízási szerződéskivonatban rögzített mértékű 275.000 forint jogi képviselői munkadíjból álló perköltséget vette figyelembe az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján azzal, hogy a jogi képviselő erre irányuló nyilatkozatára tekintettel az ügyvédi munkadíj után áfát nem számított fel.

Budapest, 2026. február 11.

Dr. Buglyó Gabriella s.k.

a tanács elnöke

Dr. Papachristos Anna s.k.
előadó bíró

Dr. Sági Zsuzsanna s.k.
bíró